

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Rzeszowie**

Rzeszów, dnia grudnia 2009 r.

**Pan
Eugeniusz Szczebiwilk
Dyrektor Zarządu Dróg Powiatowych
w Kolbuszowej**

LRZ – 410-20-06/2009
P-09/150

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. *o Najwyższej Izbie Kontroli* (Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.), zwanej dalej ustawą o NIK, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Rzeszowie przeprowadziła kontrolę w Zarządzie Dróg Powiatowych w Kolbuszowej (ZDP) w przedmiocie działalności zarządzających drogami publicznymi w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego w latach 2007-2009 I półrocze.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 30 listopada 2009 r., Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Rzeszowie, na podstawie art. 60 ust. 1 ustawy o NIK, przekazuje Panu Dyrektorowi niniejsze

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia działalność ZDP w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego na zarządzanych drogach powiatowych, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości.

Z powodu ograniczonych środków ZDP nie posiadał w pełni założonej ewidencji – brak książek dróg dla 45 odcinków – obejmującej dokumenty określone w § 9 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 16 lutego 2005 r. *w sprawie sposobu numeracji i ewidencji dróg publicznych, obiektów mostowych, tuneli, przepustów i promów oraz rejestru numerów nadanych drogom, obiektom mostowym i tunelom* (Dz. U. Nr 67, poz. 582). Takie działanie

w ocenie NIK stanowiło naruszenie przepisu art. 20 pkt 9 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. *o drogach publicznych* (Dz. U. z 2007 r., Nr 19, poz. 115 ze zm.).

ZDP zarządzał 45 odcinkami dróg powiatowych o łącznej długości 322,6 km oraz 33 obiektami mostowymi usytuowanymi w ciągu tych dróg, a także 271 przepustami drogowymi. Nawierzchnię nieulepszoną na koniec 2008 r. posiadało 38,2 km dróg powiatowych co stanowiło 11,8% i liczba ta zmniejszyła się w porównaniu do stanu na koniec 2006 r. o 10,8 km. Drogi gruntowe (nieutwardzone) stanowiły na dzień 30 czerwca 2009 r. 15,1 km, tj. 4,7% ogółu.

Wartość nakładów poniesionych na przebudowę oraz remonty dróg i obiektów mostowych w latach 2006-2008 ulegała systematycznie zwiększeniu i wynosiła 3.279 tys. zł w 2006 r., 4.264 tys. zł w 2007 r., i 6.373 tys. zł w 2008 r. Również nakłady poniesione na ich utrzymanie w badanym okresie wykazywały tendencję wzrostową i stanowiły 984 tys. zł w 2006 r., 1.272 tys. zł w 2007 r. i 1.743 tys. zł w 2008 r.

Pozytywnie należy ocenić fakt dokonywania przez ZDP przeglądów rocznych oraz kontroli 5-cio letnich dróg i obiektów mostowych, przeprowadzonych stosownie do postanowień art. 62 ust 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. *Prawo budowlane* (Dz. U. z 2006 r., Nr 156, poz. 1118 ze zm.), przez osoby posiadające stosowne uprawnienia w tym zakresie, a także zrzeszone w Polskiej Izbie Inżynierów Budownictwa.

W protokołach z kontroli dróg brak było danych o stanie przepustów znajdujących się w ciągu tych dróg, nie dokonywano również odrębnych kontroli rocznych i pięcioletnich przepustów, co w ocenie NIK stanowiło naruszenie w/w przepisu.

Protokoły z rocznych przeglądów dróg i mostów nie zawierały informacji o stanie realizacji bądź jego braku wniosków z poprzednich kontroli, co stanowiło naruszenie art. 62 ust 1a ustawy *Prawo budowlane*. Kontrola wykazała, że nie wszystkie uszkodzenia obniżające przydatność użytkową odnotowane w trakcie rocznych przeglądów były realizowane przez ZDP. Zalecenia z poprzednich kontroli wykonywane były w miarę posiadanych środków finansowych.

W kontroli stwierdzono, iż ZDP nie dysponował długoletnim planem rozwoju sieci drogowej w powiecie kolbuszowskim, a jedynie przedkładał do Zarządu Powiatu na każdy rok propozycje inwestycji na drogach powiatowych. Ostatecznie to Rada Powiatu Kolbuszowskiego decydowała o kwotach przyznanych na konkretne zadania inwestycyjne na drogach powiatowych w danym roku budżetowym.

Kontrola wykazała, że ZDP nie posiadał dla żadnego z 45 odcinków dróg powiatowych stałej organizacji ruchu. Przejęte przez ZDP dogi były wraz z istniejącym

oznakowaniem i urządzeniami bezpieczeństwa ruchu. Działająca przy Starostwie Powiatowa Komisja Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego dokonywała okresowych objazdów dróg celem bieżącego utrzymania i oznakowania. Na 10 odcinkach dróg powiatowych o łącznej długości 52,4 km objętych oględzinami NIK stwierdzono przypadki nieoznakowanych skrzyżowań. Stan nawierzchni 27,3 km dróg, co stanowiło 52,1% ogółu dróg poddanych oględzinom to drogi z występującymi różnymi uszkodzeniami typu: łaty po naprawach, ubytki, dziury, koleiny, garby, spękania liniowe, siatkowe.

ZDP dysponował danymi liczbowymi (pozyskiwane z KPP w Kolbuszowej) dotyczącymi ilości wypadków, które miały miejsce w poszczególnych latach na drogach powiatowych, nie prowadził natomiast analiz przyczyn ich zaistnienia w odniesieniu do stanu nawierzchni w tych miejscach oraz organizacji ruchu, stosownie do dyspozycji zawartej w § 2 ust. 1 pkt 1 lit. g rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 23 września 2003 r. *w sprawie szczegółowych warunków zarządzania ruchem na drogach oraz wykonywania nadzoru nad tym zarządzaniem* (Dz. U. Nr 177, poz. 1729). W ocenie NIK prowadzenie tych analiz było niezbędne, szczególnie w roku 2008, w którym liczba wypadków znacznie wzrosła w porównaniu do roku 2006 o 82% (z 11 do 20), a w porównaniu do roku 2007 aż o 150% (z 8 do 20).

ZDP opracował zimowy plan utrzymania dróg powiatowych na okres 2007 - 2010, uchwalony uchwałą Nr 44/190/07 Zarządu Powiatu Kolbuszowskiego. Zgodnie z tym planem odśnieżanie i zwalczanie śliskości zimowej dróg powiatowych odbywało się wg V standardu. Odśnieżaniem objętych było 44 odcinków o łącznej długości 290,1 km, a zwalczanie śliskości zimowej prowadzone było w wybranych przez ZDP niebezpiecznych miejscach i obejmowało łącznie 33 km. Długość dróg powiatowych na których nie było prowadzone odśnieżanie stanowiła łącznie 32,5 km, tj. 10% ogółu i były to drogi dojazdowe do pól, lasów lub drogi, których stan techniczny nie pozwalał na użycie sprzętu do odśnieżania.

W latach 2007-2009 I półrocze okresowymi pomiarami ruchu drogowego, o których mowa w art. 20 pkt 15 ustawy *o drogach publicznych* objęto jedynie 2 drogi powiatowe na przejazdach kolejowych, na wniosek firmy przygotowującej studium wykonalności w związku z modernizacją linii kolejowej Rzeszów – Ocice. W ocenie NIK brak pełnych badań w tym zakresie może mieć wpływ na skuteczność planowanych rozwiązań technicznych (nośność nawierzchni, rozwiązania w zakresie organizacji ruchu).

W kontroli ustalono, że ZDP dokonywał wycinki drzew w pasie drogowym głównie na wniosek zainteresowanych stron. Drzewa przewidziane do wycinki były kwalifikowane na podstawie oględzin w terenie przez pracownika ZDP i wycinane po uzyskaniu decyzji Wójta

lub Burmistrza danej Gminy. W badanym okresie ZDP nie dokonywał nasadzeń nowych drzew. W trakcie oględzin stwierdzono na części dróg powiatowych występujące trawy w pasie drogowym częściowo ograniczające widoczność.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

1. Założenie ewidencji dróg stosownie do obowiązujących przepisów.
2. Przeprowadzanie kontroli okresowych przepustów.
3. W trakcie przeprowadzania kontroli okresowych dokonanie sprawdzenia wykonania zaleceń z poprzednich kontroli.
4. Oznakowanie wszystkich skrzyżowań występujących na drogach powiatowych.
5. Doprowadzenie do usunięcia traw w pasach drogowych utrudniających widoczność na drogach.

Na podstawie art. 61 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu Dyrektorowi prawo zgłoszenia do dyrektora Delegatury Najwyższej Izby Kontroli w Rzeszowie umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Rzeszowie oczekuje od Pana Dyrektora w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków bądź o podjętych działaniach na rzecz realizacji wniosków lub przyczynach niepodjęcia takich działań. W razie zgłoszenia zastrzeżeń, termin nadesłania informacji, o której mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały.